യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 6
(നിർവാണ+പ്രകരണം പൂർവാർധമ്)/സർഗം 23

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .

അഥാസൗ വായസ+ശ്രേഷ്ഠോ ജിജ്ഞാ-സാർഥ-മിദം മയാ .
ഭൂയഃഫ് പൃഷ്ടോ മഹാബാഹോ ക+ല്പ-വൃ+ക്ഷ-ലതാ+ഗ്രകേ .. 1

ചരതാംഞ്ജ് ജഗതഃഖ് കോശേ+ വ്യവഹാര-വതാ-മപി .
കഥം വിഹഗ-രാജേ+ന്ദ്ര ദേഹം മൃ+ത്യുർന ബാധതേ .. 2

ഭുശുണ്ഡ ഉവാച .
ജാന+ന്നപി ഹി സർവജ്ഞ+ ബ്രഹ്മഞ്ജ്.-ജി+ജ്ഞാസ-യേവ മാമ് .
പൃ+ച്ഛസി+ പ്രഭവോ നിത്യം ഭൃത്യംവ് വാചാല-യ+ന്തി ഹി .. 3

തഥാപി യത്/പൃ+ച്ഛസി മാംൻ തത്തേ പ്രകഥ-യാ+മ്യഹമ് .
ആജ്ഞാ-ചരണ-മേവാഹുർ/മു+ഖ്യ-മാരാധനം സതാമ് .. 4

ദോഷ-മുക്താ-ഫല+പ്രോതാ വാസനാ-ത+ന്തു-സംതതിഃ .
ഹൃദി ന+ ഗ്രഥിതാ യ+സ്യ മൃ+ത്യുസ്തംൻ ന ജിഘ്നാം-സതി .. 5

നിഃശ്/ശ്വാസ-വൃ+ക്ഷ+ക്ര/കചാഃസ് സർവ-ദേഹ-ലതാ-ഘുണാഃ .
ആധയോ യംൻ ന ഭിന്ദ+ന്തി/ മൃ+ത്യുസ്തംൻ ന ജിഘ്നാം/സതി .. 6

ശരീര-തരു-സർപൗഘാ+ശ്ചി+ന്താർപിത-ശിരഃഫ്/ഫണാഃ .
ആശാ യംൻ ന ദഹ+ന്ത്യന്തർ/മൃ+ത്യുസ്തംൻ ന ജിഘ്നാം-സതി .. 7

രാഗ+ദ്വേഷ-വിഷാ-പൂരഃസ് സ്വമനോ-ബില-മന്ദിരഃ .
ലോഭ+വ്യാലോ ന ഭുങ്ക്തേ യം/ മൃ+ത്യുസ്തംൻ ന ജിഘ്നാം/സതി .. 8

പീതാ-ശേഷ-വിവേ-കാമ്ബുഃശ് ശരീ-രാമ്ഭോധി/വാഡവഃ .
ന-നിർ/ദഹതി യംങ്ജ് കോപസ്/തം മൃത്യുർന ജിഘ്നാം/സതി .. 9

യ+ന്ത്രംൻ തിലാനാംങ്ജ് കഠിനം/ രാശി-മുഗ്ര-മിവാ-കുലമ് .
യം പീഡയതി നാനങ്ജ്/ഗസ്തം/ മൃ+ത്യുർന ജിഘ്നാം-സതി .. 6.1.23.10

ഏകസ്മി+ന്നിർമലേ യേന പദേ പരമ-പാവനേ .
സംശ്രിതാ ചി+ത്ത/വി+ശ്രാ+ന്തിസ്/തം മൃ+ത്യുർന ജിഘ്നാം-സതി .. 11

വപുഃഖ്/ഖ+ണ്ഡാഭി-പതിതം ശാഖാ-മൃഗ-മിവോ-ദിതമ് .
ന ചഞ്ചലം മനോ യസ്യ/ തം മൃ+ത്യുർന ജിഘ്നാം-സതി .. 12

ഏതേ+ ബ്ര+ഹ്മൻ-മഹാ-ദോഷാഃസ്/ സംസാര+വ്യാധി-ഹേതവഃ .
മനാ-ഗപി ന ലു+മ്പ+ന്തി ചി+ത്തമേകം സമാ-ഹിതമ് .. 13

ആധി+വ്യാധി-സമു+ത്ഥാനി ചലിതാനി മഹാ+ഭ്രമേഃ .
ന വിലു+മ്പ+ന്തി ദുഃഖാനി/ ചി+ത്തമേകം സമാ-ഹിതമ് .. 14

നാസ്ത-മേതി ന ചോദേതി/ ന സംസ്/മൃതിർന വിസ്മൃതിഃ .
ന സുപ്തംൻ ന ച ജാഗ്രത്+സ്യാച്-ചിത്തംയ് യസ്യ സമാഹിതമ് .. 15

അ+ന്ധീകൃത-ഹൃദാ-കാശാഃഖ് കാമകോപ-വികാരജാഃ .
ചിന്താ ന പരി-ഹിംസന്തി ചിത്തംയ് യസ്യ സമാ-ഹിതമ് .. 16

ന ദദാതി ന ചാദ+ത്തേ ന ജഹാതി നയാ-ചതേ .
കുർവ-ദേവ ച കാ+ര്യാണി ചിത്തംയ് യസ്യ സമാ-ഹിതമ് .. 17

യേ ദുരർഥാ ദുരാ-രമ്ഭാ/ ദുർഗുണാ ദുരുദാ-ഹൃതാഃ .
ദുഷ്ക്രമാ+സ്തേ ന കൃ+ന്ത+ന്തി/ ചിത്തംയ് യ+സ്യ സമാ-ഹിതമ് ..18

ആഭാ+ന്തി വിപുലാർ/ഥാനി മഹാ+ന്തി ഗുണ-വന്തി ച .
സർവാ+ണ്യേ/വാനു-ധാവന്തി ചിത്തംയ് യസ്യ സമാ-ഹിതമ് .. 19

യദു-ദർക-ഹിതം സത്യ/മനപായി ഗത+ഭ്രമമ് .
ദുരീ-ഹിത-ദൃശോ+ന്മുക്തംൻ തത്പരംങ്ങ് കാരയേ+ന്മനഃ .. 20

യദ-ദൃഷ്ടമ-ശു+ദ്ധേന ചിത്ത-വൈധുര്യ-ദായിനാ .
അനേക+ത്വ/പിശാചേന തത്പരംങ്ങ് കാരയേ+ന്മനഃ .. 21

ആദൗ മധ്യേ തഥാ+ന്തേ ച/ ചിരായ പരമോ-ചിതമ് .
യ+ച്ചാരു മധുരം/ പ+ഥ്യംൻ തത്പരംങ്ങ് കാരയേ+ന്മനഃ .. 22

യദ-ന+ന്തം മനഃഫ്-പഥ്യംൻ ത+ഥ്യ-മാ+ദ്യന്ത-മ+ധ്യഗമ് .
സമസ്ത-സാധുഭിർ/ജുഷ്ടംൻ തത്പരംങ്ങ് കാര+യേന്മനഃ .. 23

യദ്ബുദ്ധേഃഫ് പരമാ-ലോക/മാദ്യംയ് യദ-മൃതം പരമ് .
യദനു+ത്തമ/സൗഭാഗ്യംൻ തത്പരംങ്ങ് കാരയേ+ന്മനഃ .. 24

സാമരാ-സുര-ഗന്ധർവേ സവി+ദ്യാ/ധര-കി+ന്നരേ .
സസുര+സ്ത്രീ/ഗണേ+ സ്വർഗേ ന കിംചിത്-സുസ്ഥിരം ശുഭമ് .. 25

സതരൗ/ സനരാ-ധീശേ സപർവത-പുര+വ്രജേ .
സാമ്/ബുധൗ/ ഭൂതലേ താത/ ന കിംഞ്ച്-ചി+ച്ഛോഭനം സ്ഥിരമ് .. 26

സനാഗേ സാസുര+വ്യൂഹേ സാസുര+സ്ത്രീ-ഗണേ തഥാ .
സമസ്ത ഏവ പാതാലേ ന കിംചി+ച്ഛോഭനം സ്ഥിരമ് .. 27

സ+സ്വർഗേ സസുരാ-ലോകേ സപാ-താലേ സദി+ക്തടേ .
ജഗ+ത്യസ്/മിംസ്-തു സർവസ്-മിൻ-ന കിംചി+ച്ഛോഭനം സ്ഥിരമ് .. 28

ആധി+വ്യാധി-വിലോലാസു ദുഃഖൗഘ/വലി-താസു ച .
ക്രിയാസു-നിത്യ-തുച്ഛാസു ന കിംചിത്-സു+സ്ഥിരം ശുഭമ് .. 29

തരലീ-കൃത-ചി+ത്താസു ഹൃദയാ-നന്ദിനീ-ഷു ച .
ചി+ന്താസു/ ധീവി-കാരാസു നകിംചിത്-സുസ്ഥിരം ശുഭമ് ..6.1.23.30

ഹൃത്/ക്ഷീരോദക/സംസ്പന്ദ/മ+ന്ദരേഷു ചലേ+ഷ്വപി .
സ്വസംങ്-കല്പ/വിക+ല്പേഷു/ ന കിംചിത്-സുസ്ഥിരം ശുഭമ് .. 31

അനാ-രതാ-ഗമാ-പായ/പരാ+സ്വസി-ശിരാ+സ്വപി .
ചി+ത്രാ-കാരാസു ചേഷ്ടാസു ന കിംചിത്-സു+സ്ഥിരം ശുഭമ്.. 32

ന വരമേക-മഹീ-തല-രാജതാ
ന ച വരംവ് വിബുധാ-മര-രൂപതാ .
ന ച വരംൻ ധരണീ-തല-നാഗതാ
സ്ഥിതി-മുപൈതി ഹി യ+ത്ര സതാം മനഃ .. 33

ന വര-മാകുല-ശാസ്ത്ര-വിചാരണംൻ-
ന ച വരം പര-കാ+ര്യ/വിവേചനമ് .
ന വര-മ+ഗ്ര്യ-കഥാ+ക്രമ-വർണനം
സ്ഥിതി-മുപൈതി ഹി യത്ര സതാം മനഃ .. 34

ന വര-മാധി-മയംഞ്ച് ചിര-ജീവിതം
ന ച വരം മരണംൻ ദൃഢ-മൂഢതാ .
ന ച വരംൻ നരകോ ന ച വിഷ്ടപം
സ്ഥിതി-മുപൈതി ഹി ന+ ക്വചി-ദാശയഃ .. 35

ഇതി വിവിധ-ജഗത്/ക്രമാഃസ് സമസ്താഃഖ്-
ഖലു മതി-മൂഢ-തയാ നര+സ്യ ര+മ്യാഃ .
ചലതര-കലനാ-ഹിതേ പദാർഥേ
കഥ-മുപയാന്തി ചിര+സ്ഥിതിം മഹാന്തഃ .. 36

ഇ+ത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠ-മഹാരാമായണേ വാല്മീകീയേ നിർവാണ+പ്രകരണേ
പൂർവാർധര സമാധാന-സംകല്പ-
നിരാകരണംൻ നാമ+ ത്രയോ-വിംശഃസ് സർഗഃ .. 23 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
18.11.2023